

Pierwiastki liczb zespolonych

2024-10-10

Zadania: Algebra - liczby zespolone

Poprzednia: Algebra - 2

Następna: Algebra - 4

#Liczby_zespolone

#wzory_viete

#algebra

#pierwiastki_zespolone

#wielomiany_zespolone

Jak obliczyć $\cos \frac{\pi}{5}$?

$$\cos \frac{\pi}{5} = ?$$

$$\begin{cases} \cos \frac{4\pi}{5} = -\cos \frac{\pi}{5} \\ \cos \frac{2\pi}{5} = 2\cos^2 \frac{\pi}{5} - 1 \\ -\cos \frac{\pi}{5} = \cos \frac{4\pi}{5} = 2\cos^2 \frac{2\pi}{5} - 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} A = \cos \frac{\pi}{5} \\ B = \cos \frac{2\pi}{5} \end{cases}$$

$$\begin{cases} B = 2A^2 - 1 \\ -A = 2B^2 - 1 \end{cases}$$

$$B - (-A) = 2A^2 - 1 - 2B^2 + 1 = 2A^2 - 2B^2$$

$$A + B = 2(A - B)(A + B)$$

$$B = A - \frac{1}{2}$$

$$2A^2 - 1 = A - \frac{1}{2}$$

$$2A^2 - A - \frac{1}{2} = 0$$

$$\Delta 4 + 16 = 20 = 2^2 \cdot 5$$

$$A_1 = \frac{2 + 2\sqrt{5}}{8} = \frac{1 + \sqrt{5}}{4}$$

$$A_2 = \frac{2 - 2\sqrt{5}}{8} = \frac{1 - \sqrt{5}}{4}, \text{ sprzeczne}$$

Pierwiastek stopnia n liczby zespolonej:

a) gdy liczba ma dostępną postać trygonometryczną

Sposób

b) gdy nie ma to rozwiązujemy z definicji:

$$\sqrt{3-4i} = x + i \cdot y \leftrightarrow (x + i \cdot y)^2 = 3 - 4i$$

$$\begin{cases} x^2 - y^2 = 3, & \text{rzeczywiste} \\ 2xy = -4, & \text{imaginary} \\ x^2 + y^2 = 5, & \text{wynika z } |z| \end{cases}$$

$$x^2 + x^2 + y^2 - y^2 = 5 + 3$$

$$2x^2 = 8$$

$$y = \frac{-2}{x}, x \neq 0$$

$$\begin{cases} x = 2 \\ y = -1 \end{cases} \quad \begin{cases} x = -2 \\ y = 1 \end{cases}$$

Uogólnione wzory Viete'a

Dla wielomianu :

$$W(z) = a_n z^n + a_{n-1} z^{n-1} + \dots + a_1 z + a_0, \quad a_n \neq 0$$

$$1. \quad z_1 + z_2 + z_3 + \dots + z_n = \frac{-a_{n-1}}{a_n}$$

Czyli analogicznie do wzorow Viete'a z funkcji kwadratowej :

$$x_1 + x_2 = \frac{-b}{a}$$

$$2. \quad (z_1 z_2) + (z_1 z_3) + \dots + (z_1 z_n) + \dots + (z_{n-1} z_n) = \frac{a_{n-2}}{a_n}$$

Czyli analogicznie do wzorow Viete'a z funkcji kwadratowej :

$$x_1 x_2 = \frac{c}{a}$$

$$3. \quad z_1 \cdot z_2 \cdot z_3 \cdot \dots \cdot z_n = (-1)^n \frac{a_0}{a_n}$$

Rozpisany wzór na $\cos n\varphi$

Kroki na dowód :

$$1. \begin{cases} (\cos \varphi + i \cdot \sin \varphi)^n = \cos n\varphi + i \cdot \sin n\varphi \\ (x + y)^n = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} x^n y^i \end{cases}$$

$$(\cos \varphi + i \cdot \sin \varphi)^n = \binom{n}{0} \cos^n \varphi \sin^0 \varphi + \dots +$$

\downarrow *bo sie redukuje przez i*

$$\cos n\varphi = \sum_{i=0}^{\lfloor n/2 \rfloor} \binom{n}{2i} (-1)^i \cdot \cos^{n-2i} \varphi \sin^{2i} \varphi$$

Zadania

Podaj ile to $\cos 5\varphi$

Liczone ze wzoru:

$$\cos 5\varphi = ?$$

$$\begin{aligned} \cos 5\varphi &= 1\cos^5 - 10\cos^3(1 - \cos^2) + 5\cos^1(1 - \cos^2)^2 = \\ &= 1\cos^5 - 10\cos^3 + 10\cos^5 + 5\cos^1(1 - 2\cos^2 + \cos^4) = \\ &= 5\cos - 10\cos^3 + 5\cos^5 + 10\cos^5 + 1\cos^5 - 10\cos^3 = 16\cos^5 - 20\cos^3 + 5\cos^1 \end{aligned}$$

Z trójkąta Pascala:

Wielomiany:

Tw. Bezout'a:

Liczba $z_0 \in \mathbb{C}$ jest pierwiastkiem wielomianu W wtedy i tylko wtedy, gdy istnieje wielomian P (stopnia o 1 mniejszego od W) taki, że:

$$W(z) = (z - z_0)P(z)$$

Tw. (o pierwiastkach wymiernych wielomianu):

Niech:

$$W(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$$

będzie wielomianem stopnia n o współczynnikach **CAŁKOWITYCH**, oraz niech liczba wymierna $\frac{p}{q}$, gdzie p, q są względnie pierwszymi (w sensie się nie skracają) liczbami całkowitymi, będzie pierwiastkiem wielomianu W . Wówczas p jest dzielnikiem współczynnika a_0 a q jest dzielnikiem współczynnika a_n .

Tw. (zasadnicze twierdzenie algebry):

Każdy wielomian zespolony stopnia $n \geq 1$ ma co najmniej jeden pierwiastek zespolony.

Tw. (o przedstawieniu wielomianu w postaci iloczynu dwumianów):

Każdy wielomian zespolony:

$$W(z) = a_n z^n + a_{n-1} z^{n-1} + \dots + a_1 z + a_0$$

stopnia $n \in \mathbb{N}$ ma DOKŁADNIE n pierwiastków zespolonych (uwzględniając krotności).

Zatem każdy wielomian zespolony można przedstawić w postaci iloczynu dwumianów i nierozkładalnych trójmianów:

$$W(z) = a_n (z - z_1)^{k_1} (z - z_2)^{k_2} \dots (z - z_m)^{k_m}$$

Tw. (o pierwiastkach zespolonych wielomianu rzeczywistego):

Jeżeli z_0 jest k -krotnym pierwiastkiem wielomianu $W(z)$ to \bar{z} również jest k -krotnym pierwiastkiem tego wielomianu.